

SÄFFLE KOMMUN
kommun@saffle.se

2024-02-07

1 (20)

Dnr- SI 2023:5992

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Höglundaskolan i Säffle kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Höglundaskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Höglundaskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge samtliga undervisande lärare förutsättningar att kunna kvalitetssäkra den bedömning som sker.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **30 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:5992) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Höglundaskolan* leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar välfungerande förutsättningar för lärarna att samverka och ser också till att ett lärande sker i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Ansvar och mandat för de flesta specialfunktionerna är tydliga, även om uppdraget som förstelärare behöver tydliggöras. Rektorn ser till att skolans arbets- och förhållningssätt tillämpas av alla lärare och obehöriga lärare får stöd i sitt arbete. Det finns på skolenheten ett jämställdhetsarbete som syns i undervisningen och rektorn följer upp hur elevernas kunskapsresultat samt upplevelse av trygghet och studiero ser ut utifrån ett könsperspektiv. Rektorn skaffar sig en nulägesbild av verksamheten genom att bland annat följa upp skolenhetens resultat utifrån flera faktorer. Rektorn följer även till viss del upp hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Utvecklingsåtgärder och fördelning av resurser möter de behov som finns på skolenheten och beslut om dessa fattas bland annat utifrån rektorns analys.

Ledning och organisation

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapat en ändamålsenlig organisation som ger goda förutsättningar för lärarna att samverka och ser även till att ett lärande, som ger avtryck i undervisningen, sker i kollegiet. För de flesta specialfunktioner som finns på skolenheten är ansvar och mandat tydliga. Enligt inskickad dokumentation och intervjuer har rektorn skapat förutsättningar för lärarna att samverka i olika konstellationer genom en tydlig mötesstruktur. Lärarna träffas till exempel veckovis, där fokus ligger på skolutvecklande arbete. Innehållet vid dessa möten leds av ett skolsocialt team och ett kunskapsteam med olika uppdrag kopplade till skolutvecklingsinsatser enligt ett tydligt kalendarium. Det skolsociala teamet, som leds av skolkuratoren, har uppdrag kopplade till arbetet med normer och värden. I teamet

har förstelärare fått riktade uppdrag inom bland annat tillgängliga lärmiljöer, elevdelaktighet, skoldagsstruktur och kollegialt lärande kopplat till normmedvetenhet. Kunskapsteamet har fokus på den pedagogiska utvecklingen på skolenheten och ett övergripande uppdrag att verka för en likvärdig undervisning på skolenheten. Förstelärare i teamet har bland annat riktade uppdrag inom språkutvecklande arbetssätt och svenska som andraspråk samt stödstrukturer kopplade till detta. De olika teamens uppdrag utgår från rektorns analys av skolenhetens resultat.

Detta arbete möjliggör att det sker ett lärande i kollegiet som ska ge avtryck i undervisningen utifrån identifierade fokusområden, som exempelvis arbete med normer och värden, där lärarna fått reflektera och diskutera kring hur deras egna uppfattningar kring normer och värden speglas i undervisningen på olika sätt. Arbetet följs sedan upp av rektorn och ansvariga förstelärare. Lärarna samverkar med elevhälsan kring undervisningen på individ-, grupp- och organisationsnivå. Exempelvis har lärarna enskilda möten avsatta med specialpedagog och speciallärare en gång per termin, där lärarna får handledning och stöttning utifrån behov som identifierats utifrån olika analyser. Elevhälsan har även återkommande möten med arbetslagen på skolenheten. Lärarna samverkar både kring elevrelaterade frågor och utveckling av undervisningen vid de olika mötena, och beroende på forum är det skollärdningen genom förstelärarna eller lärarna i arbetslagen som styr innehållet. Det är även tydligt vad de olika arbetsgrupperna har för uppdrag och syften. Dock framkommer i granskningen att vissa lärare upplever uppdraget som förstelärare otydligt och önskar att det tydliggörs vilka mandat och ansvar som ligger i rollen.

I granskningen framkommer vidare att rektorn ser till att alla lärare tillämpar skolans arbets- och förhållningssätt då hen har genomgångar av dessa vid uppstart av varje läsår. Flera lärare säger också att rektorn kontinuerligt följer upp arbets- och förhållningssätt under terminens gång. I granskningen framkommer vidare att rektorn ser till att nya lärare får introduktion och stöd. Nyanställda lärare får en mentor och det finns på skolenheten en intendent som har ansvar för att introducera nyanställda lärare i skolans olika system. Obehöriga lärare får stöttning genom att behöriga lärare i arbetslagen bistår dem i bedömning och betygssättning.

Jämställdhetsarbete

Av Skolinspektionens granskning framkommer att det på skolenheten bedrivs ett arbete med jämställdhet som ger avtryck i undervisningen, även om arbetet inte aktivt leds och styrs av rektorn. Av intervjuer och inskickat material framkommer att rektorn har kännedom om hur till exempel elevernas kunskapsresultat samt upplevda trygghet och studiero ser ut utifrån ett genusperspektiv. Exempelvis har man uppmärksammat

att det finns en skillnad i måluppfyllelse mellan pojkar och flickor samt att fler pojkar är involverade i incidenter på skolan. Rektorn analyserar också dessa resultat över tid utifrån de beslutade insatserna som genomförs på skolenheten i syfte att få en överblick av trender och mönster. Även i detta arbete är genusperspektivet närvarande. Man har på skolenheten ett utvecklingsarbete kring normer och värden samt kring pojkars lärande och personalen har tagit del av kompetensutvecklingsinsatser med fokus på pojkars lärande. Insatserna har letts av förstelärare och skett genom förvaltningsövergripande insatser. Lärarna får även, vid genomförande av egenanalyser av undervisningen, reflektera kring vilka skillnader man ser mellan pojkar och flickor samt vilka effekter man sett av att jobba med ett normmedvetet förhållningssätt. Vidare framgår att man på skolenheten arbetar för att utmana traditionella värderingar och förhållningssätt i undervisningen, bland annat genom att vid klassdagar titta på filmer kopplade till jämställdhetsperspektivet och att diskutera stereotypa könsnormer kopplade till områden i undervisningen. Det framkommer att lärarna är medvetna vid talfördelning i klassrummet och att de diskuterar stereotypa könsnormer i undervisningen. Exempelvis hade man, vid en av de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomförde, en diskussionsuppgift kring om en pojke kunde vara Lucia. Även om det finns en struktur och ett arbete med jämställdhet framkommer det inte att jämställdhetsarbetet på skolenheten aktivt leds och styrs av rektorn. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn vidareutvecklar jämställdhetsarbetet genom att kartlägga hur verksamheten bedrivs utifrån att alla elever oavsett könstillhörighet ska ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Utifrån kartläggningen kan rektorn besluta om insatser inom området.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar sig en bild av undervisningen genom uppföljning av skolenhetens resultat. Hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen följs till viss del också upp i det systematiska kvalitetsarbetet. Av inskickat material och intervjuer framgår exempelvis att lärarna, både enskilt och i arbetslag, kontinuerligt följer upp elevernas kunskapsresultat och analyserar dem utifrån ett flertal faktorer och sätter dessa i relation till sin egen undervisning. Detta dokumenteras i en skolgemensam mall som rektorn tar del av. Parallellt med detta genomför rektorn tillsammans med specialpedagog en uppföljning och analys av kunskapsresultaten. Rektorn gör även en uppföljning och analys av elevernas upplevda trygghet och studiero. Det finns på skolenheten tydliga rutiner och tider för uppföljning och analys, enligt rektorn. Utöver ovan nämnda analysarbete genomför rektorn, inför delårs- och årsrapporter en egen analys som dokumenteras. Uppföljningen sker på både individ- och gruppnivå och utgör underlag för kvalitetsrapporten. I detta arbete jämförs exempelvis flickors och pojkars resultat samt

elever med annat modersmål än svenska. Rektorn genomför en orsaksanalys utifrån flera faktorer, exempelvis elevsammansättningar, kunskapsresultat, kön, underlag från hälsosamtal samt lärarnas undervisning. Exempelvis nämner rektorn att hen, efter analys, tagit beslut om att stärka arbetet med trygghet i områden utanför undervisningen samt att hen anställt socialpedagoger för att utveckla arbetet med trygghet på skolenheten. Enligt lärarna följer rektorn upp hur undervisningen genomförs, att den utgår från styrdokumentet och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen genom medarbetarsamtal och i de dagliga dialogerna med lärare. Rektorn uppger att de på skolan har ett aktivt arbete med värdegrundsfrågor och att hen även pratar med eleverna för att fånga deras bild av undervisningen. Rektorn får också en bild av lärarnas undervisning genom specialpedagogerna, som genomför lektionsobservationer kontinuerligt. Vidare framkommer även att rektorn, i analysarbetet och i medarbetarsamtal, följer upp lärarnas förutsättningar och kompetensutvecklingsbehov kopplade till undervisning. Exempelvis nämner rektorn att en framgångsfaktor varit den tydliga lektionsstrukturen och lärarnas förmåga att motivera eleverna. Dock säger rektorn att detta skiljer sig i de olika arbetslagen och att hen identifierat behov av större stöd från elevhälsan i vissa klasser. Lärarna uppger att de önskar att rektorn själv genomförde fler lektionsobservationer i syfte att följa upp undervisningen. Det framkommer av Skolinspektionens utredning att den analys som genomförs av rektorn främst riktar sig mot ämnena matematik och svenska. Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att i samma omfattning även inkludera andra ämnen i sin analys av skolenhetens resultat samt sätta dessa i relation till undervisningens genomförande för att på så sätt synliggöra skillnader och variationer mellan ämnen, årskurser och grupper.

När det gäller fördelning av resurser, och uppdelning i undervisningsgrupper, framkommer i granskningen att dessa utgår från ovan analys och behovet hos elevgrupperna. Lärarna kan också lämna önskemål om resursfördelning till rektorn vid arbetslagsmöten där rektorn deltar.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens beslut är följande. Eleverna på Höglundaskolan får en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare är den strukturerad, med tydliga inledningar, sammanhang i genomgångar, logiskt flöde i uppgifterna och tydliga avslut. Undervisningens innehåll och arbetssätt är överlag anpassade till aktuell elevgrupp. Undervisningen innehåller också inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och lärarna har höga förväntningar på eleverna. I undervisningen ges eleverna möjlighet att reflektera över och få strategier för sitt eget lärande, och erhåller därmed möjligheter att ta ansvar över sitt eget lärande. På skolenheten finns även ett arbetssätt där eleverna är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Variation, struktur och aktivt lärarstöd

I Skolinspektionens granskning framkommer att undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Undervisningen är strukturerad med tydliga inledningar, sammanhang i genomgångar, logiskt flöde i uppgifterna och tydliga avslut. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att lärarna stöttar och hjälper eleverna på ett aktivt och adekvat sätt. Till exempel går lärarna runt bland eleverna under arbetet och ser till att de kommer igång och kommer vidare med uppgifterna. Samtliga observerade lektioner inleds med att lärarna, mer eller mindre kortfattat, berättar vad lektionen ska handla om. Vid samtliga klassrumslektioner har lärarna, genom bildstöd, satt upp lektionens mål, syfte samt instruktioner med tillhörande extrauppgifter. Lärarna använder sig även av visuella tidtagarur under lektioner och uppgifter, så att eleverna får en uppfattning om tidsramar för lektioner och uppgifter. Flera lärare återknyter till vad som tidigare gjorts i ämnet.

Lärarna uppger att de också tydliggör för eleverna vad de behöver kunna utifrån läro- och kursplan när de påbörjar ett nytt område och lärarna kopplar även kunskapskrav och syften till elevernas vardag i syfte att synliggöra och begripliggöra dessa för eleverna. När det gäller hur undervisningen varierar visar lektionsobservationerna att lärarna på ett välfungerande sätt växlar mellan olika arbetssätt, som till exempel att låta eleverna arbeta med skriftliga och muntliga arbetsuppgifter, genomföra praktiska moment eller se på film. Arbetsformerna varierar också genom att eleverna växelvis får arbeta enskilt, i par/grupp och i helklass. Lärarna ger också exempel på att de varierar undervisningen exempelvis genom att låta eleverna arbeta med datorer, göra uppgifter utomhus, sjunga, spela rollspel och titta på filmer.

Stimulans och anpassning

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt generellt är anpassade till aktuell elevgrupp samtidigt som arbetet stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Av inskickade dokument och intervjuer framgår att lärarna möjliggör för elever att arbeta med uppgifter på en för dem anpassad nivå. Flera lärare uppger att de kan tilldela elever uppgifter utifrån vilken nivå eleverna befinner sig på. Lärarna beskriver att det är en fördel att eleverna har egna datorer, vilket möjliggör för lärarna att individanpassa uppgifter utifrån hur långt fram eleverna är i sitt lärande. Vidare berättar en lärare att hen har fått jobba mycket med anpassat material då läraren sett stora nivåskillnader i elevgruppen. Lärarna uttrycker att de har en dialog med eleverna kring de anpassningar som de gör. Ytterligare exempel som lärarna nämner är att de gjort individanpassade scheman för matematikämnet, där eleverna kan studera i olika grupper, samt att man anpassat språket i NO-ämnen utifrån elevernas olika nivåer. Lärarna uttrycker dock att de kan utveckla undervisningen för att utmana alla elever, och har i ett arbetslag ett uttalat utvecklingsarbete för att anpassa undervisningen och utmana de elever som är högrepresterande. Eleverna ger exempel på att de fått olika uppgifter i digitala verktyg, att de får vara i olika grupper och att de har möjlighet att genomföra uppgifter utifrån sin nivå. Vid flera av de lektionsobservationer som genomförts framkommer det att eleverna arbetar med samma typ av uppgift, men att lärarna anpassar arbetsuppgifterna till elevernas individuella nivå samt kopplar uppgifterna till elevernas vardag. Exempelvis anpassas högläsningen för elever med annat modersmål än svenska till hur långt eleverna kommit i sin språkutveckling. Vid någon skrivuppgift tipsar läraren flera elever om olika källor de kan använda sig av baserat på elevernas egna intressen. Representanter för elevhälsan uppger att lärarna är bra på att se elevernas individuella behov och nämner datorerna som ett fördelaktigt verktyg vid anpassning av uppgifter utifrån dessa behov. Det framkommer att eleverna ges möjlighet att fördjupa sitt lärande, då de ofta får extrauppgifter om de blir klara med uppgifterna snabbt. Det framkommer av intervjuer och lektionsobservationer att extrauppgifterna ofta kommuniceras med eleverna vid lektionsstart. Flera lärare säger också att extrauppgifterna är individanpassade.

Eleverna säger också att de får den hjälp de behöver i skolarbetet. Vidare visar granskningen att undervisningen innehåller inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och att lärarna har höga förväntningar på eleverna. Av lektionsobservationer och intervjuer framkommer till exempel att lärarna uppmärksammar eleverna när de presterat väl. Under flera av de observerade lektionerna uppmuntrar lärarna både enskilda elever och hela klassen genom att säga att de jobbat väl med uppgifterna eller att hen är imponerad av hur eleverna klarat

uppgifterna. Vid några lektioner får hela klassen beröm för hur väl de lyckats genomföra en uppgift eller följa instruktioner. Eleverna säger att lärarna ger dem bekräftelse regelbundet. Enligt eleverna förväntar sig lärarna att eleverna lyckas när de genomför uppgifter, vilket även speglas i flera av de genomförda lektionsobservationerna där flera lärare uttrycker sina förväntningar på att eleverna ska klara uppgifterna. Lärarna anpassar även frågor i uppgifterna så att elever med annat modersmål än svenska får göra en koppling till sitt kulturella ursprung.

Elevernas delaktighet i sitt eget lärande och delaktighet i undervisningen

Granskningen visar att eleverna får goda möjligheter att ta ansvar över sitt eget lärande genom att de ges strategier för detta i undervisningen. Av intervjuer framkommer att lärare och elever på lektioner pratat om olika sätt att lära. Eleverna nämner att lärarna pratat om att man kan lära sig samma sak på olika sätt och att de får genomföra uppgifter på olika sätt, exempelvis genom muntliga uppgifter som komplement för skriftliga uppgifter eller att elever får lyssna som komplement till läsning. Enligt flera lärare för de kontinuerliga dialoger med eleverna kring elevernas lärande och för att ge eleverna strategier för sitt eget lärande. Lärarna uppger att de undervisar eleverna i studieteknik och hur man kan lära sig på bästa sätt. Flera lärare säger att de kan jämföra elevernas tidigare uppgifter med aktuella uppgifter för att eleven ska se sin progression.

Skolinspektionens granskning visar vidare att lärarna på skolenheten arbetar på ett sätt där eleverna är med i planeringen och utvärderingen av undervisningen. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att elever kan bli involverade i olika former av utvärderingar som exempelvis "Exit tickets" och "Two stars and a wish". Flera lärare använder sig av tummen upp/ner, reflektioner kring uppgifter och digitala utvärderingar efter lektionerna. Eleverna uppger att de märkt att lärarna ändrat sin undervisning utifrån elevernas åsikter och önskemål. Exempelvis nämner en elev att klassen uttryckt att ett arbetsområde kring människokroppen gått för fort, vilket ledde till att läraren lade in ytterligare en lektion om ämnet. Representeranter för elevhälsan uppger att eleverna även genomför enkäter varje termin där elevdelaktighet berörs och att undervisningen anpassas efter resultaten. Vidare säger de att det ingår i den lektionsstruktur som lärarna följer att kontinuerligt utvärdera undervisningen. De flesta lärare uppger att de utvärderar undervisningen kontinuerligt, både på ovan beskrivet sätt och genom dialoger med eleverna, vilket även förekom på några av de lektionsobservationer som genomfördes i granskningen.

När det gäller elevernas delaktighet i planeringen av undervisningen uppger eleverna att lärarna frågar vad eleverna kan om ett område vid uppstart. Vidare säger eleverna

att de i flera fall har fått påverka arbetssätt och arbetsformer. Till exempel nämner eleverna att de fått välja att redovisa uppgifter istället för att skriva prov och att det händer att de får jobba i grupper när de önskar det. Lärarna berättar att eleverna ofta får påverka både arbetssätt och arbetsformer, exempelvis om de vill arbeta i par eller helklass, eller hur de vill redovisa uppgifter. Några lärare ger exempel på hur de anpassat undervisningen inom religion och svenska där de utformat en ämnesövergripande presentation enligt elevernas önskemål. Andra lärare uppger att de vid början av ett område, i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen låter eleverna få inflytande över arbetssätt.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Det genomförs på Höglundaskolan ett samlat arbete, där eleverna är delaktiga, för att skapa studiero. Rektorn, lärarna och elevhälsan vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö. Vidare bedrivs ett medvetet arbete, byggt på en analys av situationen på skolan, för att skapa trygghet. Elevernas trygghet på nätet omfattas till viss del av detta arbete.

Studiero

Granskningen visar att det på skolan finns ett förebyggande arbete, där eleverna är delaktiga, för att skapa studiero. Rektorn och lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn arbetsmiljö. Av intervjuer och inskickade dokument framgår att lärarna, som ett led i det gemensamma förebyggande arbetet med att skapa studiero, bland annat arbetar med klassrumsplaceringar, lågaffektivt bemötande och en tydlig lektionsstruktur. Arbetet med lektionsstruktur är en gemensam riktlinje som bland annat är ämnat att skapa studiero och samtliga lärare ska arbeta med en tydlig struktur. I klasserna diskuteras det kring studiero och eleverna involveras i arbetet

genom att de får komma med förslag och påverka vilka regler som ska gälla i klassrummet. Frågor kring trygghet och studiero tas även upp i klassråd som äger rum två gånger i månaden. Både lärare och elevhälsa uppger att arbetet med lektionsstruktur är en bidragande faktor till att skapa studiero. De flesta elever uppger att det råder studiero på lektionerna, vilket även speglas i de lektionsobservationer Skolinspektionen genomfört. Även om lärarna arbetar förebyggande för studiero saknas ett gemensamt förhållningssätt kring hur lärarna ska agera om studieron brister och det framkommer att lärarna agerar på olika sätt. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna fortsätter att utveckla arbetet med studiero och även skapar ett gemensamt förhållningssätt för hur ordningsstörningar kan hanteras.

Trygghet

Granskningen visar att det på skolenheten bedrivs ett medvetet arbete för att skapa trygghet på skolan. Av inskickade dokument och intervjuer framkommer att elevernas upplevelse av trygghet kartläggs två gånger per läsår genom kommungemensamma enkäter. Man genomför även trygghetsvandringar på skolenheten, där representanter från varje klass deltar för att identifiera otrygga områden. Även enskilda elevers upplevelse av trygghet följs upp i hälsosamtalen som skolsköterskan genomför, samt av lärarna vid utvecklingssamtalen. Vidare genomförs enkäter med frågor kring trygghet och studiero, och utifrån resultaten kan lärarna med stöttning av kuratorn påverka diskussionspunkterna i de olika klassråden. Representanterna för elevhälsan säger att elevernas upplevelse av trygghet är hög på skolan vilket även framkommer av resultaten från Skolenkäten, där resultaten för elever i årskurs 5 våren 2023 visade att det samlade resultatet på Höglundaskolan för området trygghet är högre än genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter i riket. För att upprätthålla och utveckla elevernas upplevelse av trygghet vidtas relevanta förebyggande och främjande åtgärder såsom exempelvis gemensamma rastaktiviteter, gemensamma teknikdagar för årskurs F-3, samt Nobeldagar. Det förekommer att eleverna i årskurs 6 leder rastaktiviteter och det planeras även för att göra eleverna i årskurs 3 delaktiga i ledande av rastaktiviteter. Det framkommer av intervjuer att det finns en hög vuxennärvaro på skolenheten för att eleverna ska känna sig trygga. Ett utvecklingsarbete bedrivs på skolan med fokus på trygghet på undervisningsfria platser och det framkommer i inkommen information att rektorn har socialpedagoger anställda för att främja arbetet med trygghet på skolenheten. Detta utvecklingsarbete är initierat utifrån de kartläggningar man gjort gällande tryggheten på skolenheten. Vidare är eleverna delaktiga i trygghetsarbetet, främst genom klass och elevråd, där de fått vara med och påverka ordningsregler.

När det gäller elevernas trygghet och säkerhet på nätet finns inget skolgemensamt arbete riktat mot detta. Visserligen säger några lärare att de tar upp frågor kring nätetik och trygghet på nätet vid klassråd eller i undervisningen, men detta är på eget initiativ eller på förekommen anledning. Rektorn uppger att de tidigare haft riktade insatser med fokus på trygghet på nätet, men att de inte sett något behov av detta den senaste tiden. Skolinspektionen rekommenderar att rektorn, i de kartläggningar av trygghet som genomförs på skolenheten, även inkluderar frågor om elevernas upplevelse av trygghet på nätet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorn ger lärarna på Höglundaskolan vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar, omdömen och betyg genom vissa möjligheter att samverka med varandra, men arbetet kan utvecklas. Rektorn analyserar skillnader i betygssättning och bedömningar i olika ämnen och årskurser och för diskussioner med lärare utifrån dessa analyser.

Diskussion och analys av bedömningar och betygssättning

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn gör en analys av skillnader i betygssättning och bedömningar i olika ämnen och årskurser och vid behov för diskussioner med lärare utifrån dessa analyser. Av inskickade dokument och intervjuer framkommer att rektorn har möjlighet att ta del av de kunskapsbedömningar lärarna dokumenterar i skolans digitala lärplattform. Rektorn uppger att lärarnas bedömningar följs upp och analyseras systematiskt och att hen då kan upptäcka om något avviker. Utifrån dessa underlag, lärarnas egenanalyser samt resultat på nationella prov för rektorn diskussioner med lärarna om hen upptäcker avvikelser. Rektorn uppger att hen vid analys av kunskapsresultaten gör en genomgående analys av lärarnas resultat och bedömningar och ger exempel på tillfällen då hen fört diskussioner med lärare då

resultat från nationella prov har skilt sig från lärarnas bedömning, vilket lärarna också uppger i intervju. Diskussioner förs både på grupp- och individnivå. Vidare uppger flera lärare att rektorn gör en analys av deras bedömningar, omdömen och betygssättning utifrån elevernas progression.

Kvalitetssäkring av betyg och bedömningar

Skolinspektionens granskning visar att rektorn ger lärarna vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg, omdömen och bedömningar. Av intervjuer och inskickade dokument framgår att lärarna har vissa möjligheter att samverka när de skriver sina omdömen. Till exempel utses en ansvarig lärare för att stötta eventuella obehöriga lärare vid omdömen och betygssättning. Det finns enligt inskickad dokumentation konferenstid avsatt för lärarna att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Vidare finns det ett organiserat system där lärare från flera olika skolenheter får möjlighet att sambedöma nationella prov för elever i årskurs 6. Vad gäller nationella prov för elever i årskurs 3 framkommer av informationsinhämtningen att lärarna som undervisar F-3 har möjlighet till sambedömning av nationella prov och att det planeras för att införa ett liknande system som för nationella prov i årskurs 6 under vårterminen 2024. Det finns tid avsatt för sambedömning i ämnen kopplade till nationella prov, men lärarna uppger att det saknas förutsättningar för sambedömning i andra ämnen. Vissa lärare uppger att de arbetar med sambedömning men att det sker på eget initiativ då de inte har någon formell tid avsatt för det. Någon lärare uppger att det i hens ämne finns kommunala nätverksträffar där de har möjlighet att diskutera bedömningssituationer. Flera lärare uppger att de diskuterar bedömningssituationer och olika underlags tyngd i bedömningen vid arbetslagsmöten, men att det sker på eget initiativ. Vidare framkommer att specialpedagogen är delaktig i diskussioner kring bedömningssituationer men att även dessa främst är riktade mot de ämnen där nationella prov genomförs.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge samtliga undervisande lärare förutsättningar att kunna kvalitetssäkra den bedömning som sker.

Av Skolinspektionens granskning framkommer att det finns begränsade förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sina bedömningar genom exempelvis sambedömning och den kvalitetssäkring som sker är begränsad till enskilda ämnen, lärare och årskurser. Detta sammantaget gör att det finns risk att bedömningen inte är likvärdig eller att bedömningen inte görs på likvärdiga grunder.

I Skolverkets allmänna råd om betyg och provning framhålls betydelsen av lärares samsyn för arbetet med rättvisande och likvärdiga betyg och bedömningar. Sambedomning beskrivs som ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga bedömningar. Det innebär bland annat att se till att alla lärare får förutsättningar att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn ger samtliga lärare förutsättningar att samverka i syfte att kvalitetssäkra sina omdömen och bedömningar. Detta bör ske med tydlig struktur för möten, innehåll och dokumentation. Arbetet behöver i första hand inrikta sig på att lärarna tillsammans tolkar styrdokumentet för att nå en samsyn och likvärdighet gällande elevernas kunskaper i relation till kriterier för bedömning och i förhållande till respektive årskurs. Även annat material som Skolverket producerat bör användas som diskussionsunderlag som till exempel kommentarmaterial och bedömningsstöd för att förstå och tolka styrdokumentet rättvisande. Lärarna behöver också resonera om olika bedömningssituationer, diskutera bedömning av elevarbeten samt hur det samlade underlaget bedöms. Detta gäller i samtliga ämnen, och för att nå en likvärdighet inom skolenheten innebär det också att lärarna från olika årskurser behöver diskutera tillsammans. Lärarna behöver även ges möjlighet att samverka med lärare från andra skolor som har ansvar för samma årskurser och ämnen som de själva. Genom en ökad samverkan ökar också förutsättningarna för likvärdiga bedömningar.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare

Signerat av: Maria Larsson

Kaiwan Adl Zarabi har varit föredragande i ärendet. I handläggningen har även utredare Maria Lodmark medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Nio lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 5 och 6 december 2023. Besöket genomfördes av Kaiwan Adl Zarabi och Maria Lodmark.

Höglundaskolan är en kommunal grundskola i Säfle kommun. Skolenheten består av årskurs F-6, anpassad grundskola F-9, samt anpassad gymnasieskola. Aktuell granskning riktar sig mot årskurs 1-6. Läsåret 2023/2024 har skolenheten 240 elever i årskurserna 1-6. Enheten leds av en rektor.

Bilaga 3: Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i planerad kvalitetsgranskning vid Höglundaskolan i Säfle kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Formulär för huvudmannens redovisning

Utvecklingsområde : Rektorn behöver ge samtliga undervisande lärare förutsättningar att kunna kvalitetssäkra den bedömning som sker.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: